

118**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 6 lutego 2001 r.

w sprawie ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy.

Na podstawie art. 70 ust. 1, art. 73 i art. 106 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1156) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne****§ 1. Rozporządzenie określa:**

- 1) sposób i formę odbywania ćwiczeń wojskowych oraz ich ilość i czas trwania dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy, stosownie do ich wieku oraz stopnia i rodzaju wyszkolenia wojskowego,
- 2) szczegółowe warunki, tryb i terminy powoływania żołnierzy rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych i zwalniania z nich,

- 3) wymiar i zasady udzielania urlopów żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) żołnierzowi rezerwy wyszkolonemu — należy przez to rozumieć osobę, która odbywała (pełniła) czynną służbę wojskową, z wyjątkiem jednodniowych ćwiczeń wojskowych, i złożyła przysięgę wojskową,
- 3) żołnierzowi rezerwy niewyszkolonemu — należy przez to rozumieć osobę nie spełniającą warunków, o których mowa w pkt 2,
- 4) dowódcy jednostki wojskowej — należy przez to rozumieć dowódcę (komendanta, szefa) jednostki wojskowej, w której odbywają się ćwiczenia wojskowe.

§ 3. 1. Żołnierze rezerwy odbywają ćwiczenia wojskowe w jednostkach wojskowych i związkach organizacyjnych rodzajów wojsk i służb wchodzących w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”.

2. Ćwiczenia wojskowe mogą być odbywane również w innych niż wymienione w ust. 1 jednostkach organizacyjnych podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, wykonujących na podstawie odrębnych przepisów zadania zlecone na rzecz Sił Zbrojnych w zakresie spraw mobilizacyjnych oraz szkolenia żołnierzy rezerwy, jeżeli jednostkami tymi kierują lub w celu wykonywania takich zadań w jednostkach tych pełnią czynną służbę wojskową żołnierze zawodowi.

Rozdział 2

Formy ćwiczeń wojskowych i sposób ich odbywania oraz czas trwania ćwiczeń wojskowych i ich ilość dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy

§ 4. 1. W czasie odbywania ćwiczeń wojskowych żołnierze rezerwy uczestniczą w szkoleniu teoretycznym i praktycznym:

- 1) na stanowiskach służbowych wynikających z nadanych przydziałów mobilizacyjnych albo na które przewiduje się ich nadanie w przyszłości,
- 2) na kursach przeszkolenia.

2. Szkolenie praktyczne żołnierzy rezerwy w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych może polegać również na:

- 1) udziale w sprawdzaniu gotowości mobilizacyjnej i bojowej jednostek wojskowych,
- 2) sprawowaniu funkcji dowódczych lub instruktorskich na stanowiskach służbowych innych niż wymienione w ust. 1 pkt 1,
- 3) udziale w ramach jednostek wojskowych w zwalczaniu klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidacji ich skutków oraz w akcjach poszukiwania i ratowania życia,
- 4) wykonywaniu zadań w jednostkach wojskowych uczestniczących w przedsięwzięciach, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117).

§ 5. Ćwiczenia wojskowe odbywa się jako:

- 1) jednodniowe — trwające do 24 godzin,
- 2) krótkotrwałe — trwające od 2 do 30 dni kalendarzowych,
- 3) długotrwałe — trwające od 31 do 90 dni kalendarzowych.

§ 6. Żołnierze rezerwy niewyszkoleni odbywają ćwiczenia wojskowe krótkotrwałe lub długotrwałe.

§ 7. 1. Żołnierze rezerwy wyszkoleni oraz żołnierze rezerwy — kobiety odbywają ćwiczenia jednodniowe lub krótkotrwałe, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Żołnierze rezerwy, którym wydano karty mobilizacyjne, mogą odbywać każde ćwiczenia wojskowe, o których mowa w § 5.

3. Żołnierze rezerwy powołani do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2—4, mogą je odbywać jako długotrwałe ćwiczenia wojskowe.

§ 8. 1. Żołnierze rezerwy mogą odbyć:

- 1) szeregowi wyszkoleni i podoficerowie w wieku do 40 lat — ćwiczenia wojskowe łącznie do 8 miesięcy,
- 2) chorążowie i oficerowie w wieku do 50 lat — ćwiczenia wojskowe łącznie do 15 miesięcy.

2. Żołnierze rezerwy, którzy przekroczyli granicę wieku określoną w ust. 1, a nie ukończyli wieku ustalonego w art. 58 ust. 1 ustawy, mogą odbywać ćwiczenia wojskowe nie dłużej niż przez czas stanowiący różnicę pomiędzy łącznym czasem tych ćwiczeń, wskazanym w art. 103 ustawy, i czasem, o którym mowa w ust. 1.

§ 9. 1. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy, którzy:

- 1) zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej przed upływem czasu trwania tej służby, jednak nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy jej odbywania,
- 2) odbyli przeszkolenie wojskowe lub zajęcia wojskowe albo zostali z nich zwolnieni i uzyskali kwalifikacje niezbędne do objęcia stanowisk służbowych oficerów lub chorążych, jeżeli nie zostali mianowani na stopień wojskowy oficera lub chorążego,
- 3) pełnili zawodową służbę wojskową lub służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (służbę kandydacką) w stopniach wojskowych szeregowych lub podoficerów, jeżeli zostali zwolnieni po odbyciu nie mniej niż 9 miesięcy tej służby — nie może przekraczać 9 miesięcy.

2. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy w stopniach wojskowych szeregowych i podoficerów, którzy nie spełniają warunków wymienionych w ust. 1, nie może przekroczyć 12 miesięcy.

Rozdział 3

Powoływanie żołnierzy rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych

§ 10. 1. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2, żołnierze rezerwy uznani za zdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju.

2. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych nie podlegają, niezależnie od przypadków określonych w art. 58 ust. 3 i art. 100 ust. 2 ustawy, żołnierze rezerwy, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) są tymczasowo aresztowani lub odbywają karę pozbawienia wolności, w tym również zastępczą karę

- pozbawienia wolności, albo orzeczono wobec nich pozbawienie praw publicznych,
- 2) są reklamowani od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny,
 - 3) posiadają przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do jednostek zmilitaryzowanych lub zostali przeznaczeni do służby w obronie cywilnej, z wyjątkiem ćwiczeń, o których mowa w § 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 2,
 - 4) pobierają naukę w systemie dziennym w szkole ponadpodstawowej, wyższej zawodowej lub wyższej,
 - 5) pełnią służbę w charakterze funkcjonariusza lub kandydata na funkcjonariusza w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Urzędzie Ochrony Państwa, Biurze Ochrony Rządu, Straży Ochrony Kolei lub Straży Więziennej,
 - 6) są kobietami będącymi w ciąży lub w okresie 6 miesięcy po porodzie,
 - 7) są mężczyznami samotnie sprawującymi bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny wspólnie z nimi zamieszkałym, który nie ukończył 16 lat życia lub został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy i do samodzielnej egzystencji albo ukończył 75 lat życia, jeżeli nie ma innego pełnoletniego członka rodziny bliższego lub równego stopniem pokrewieństwa obowiązwanego do sprawowania tej opieki,
 - 8) stale zamieszkują za granicą.

3. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych wymienionych w § 4 ust. 2 pkt 1 podlegają wyłącznie żołnierze rezerwy, którym nadano przydział mobilizacyjny do jednostki wojskowej, której gotowość mobilizacyjną i bojową sprawdza się podczas tych ćwiczeń.

§ 11. 1. Do odbycia ćwiczeń wojskowych żołnierz rezerwy może być powołany w trybie:

- 1) natychmiastowego stawiennictwa,
- 2) zwykłym,
- 3) ochotniczym, na jego wniosek.

2. Powołania żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych dokonuje wojskowy komendant uzupełnień za pomocą karty powołania.

3. Powołanie do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zarządza Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

§ 12. 1. Karta powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych powinna być doręczona żołnierzowi rezerwy nie później niż na 14 dni przed dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej, określonym w tej karcie.

2. Terminu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli:

- 1) ćwiczenie wojskowe jest przeprowadzane w trybie natychmiastowego stawiennictwa,

- 2) żołnierz rezerwy nie stawiał się bez uzasadnionej przyczyny na wezwanie wojskowego komendanta uzupełnień w celu powołania do odbycia ćwiczenia wojskowego,

- 3) powołanie następuje w trybie ochotniczym, na wniosek żołnierza rezerwy.

§ 13. Wniosek o powołanie do odbycia ćwiczeń wojskowych, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 3, składa się osobiście wojskowemu komendantowi uzupełnień, w formie pisemnej, według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia. Wniosek zachowuje ważność przez okres 6 miesięcy od dnia jego złożenia.

§ 14. Żołnierz rezerwy może wnieść odwołanie od decyzji o powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych również za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej.

§ 15. Żołnierz rezerwy powołany do odbycia ćwiczeń wojskowych w trybie natychmiastowego stawiennictwa udaje się do wskazanego miejsca:

- 1) w ciągu 4 godzin od chwili doręczenia karty powołania, jeżeli w tej karcie termin stawiennictwa został określony jako „NATYCHMIAST”,
- 2) w pozostałych przypadkach — w terminie określonym w karcie powołania.

§ 16. 1. W przypadku gdy żołnierz rezerwy, któremu doręczono kartę powołania, nie może stawić się do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie określonym w tej karcie z powodu obłożnej choroby albo z przyczyn, o których mowa w § 10 ust. 2, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie wojskowego komendanta uzupełnień osobiście lub przez inne osoby. Po ustaniu choroby żołnierz rezerwy zgłasza się niezwłocznie do wojskowego komendanta uzupełnień, przedstawiając w tej sprawie zaświadczenie lekarskie.

2. Wojskowy komendant uzupełnień, po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej o przyczynach niestawienia się żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych.

3. Dowódca jednostki wojskowej, niezwłocznie po rozpoczęciu ćwiczeń wojskowych, przesyła właściwemu wojskowemu komendantowi uzupełnień wykaz żołnierzy rezerwy, którzy nie stawili się do odbycia tych ćwiczeń.

Rozdział 4

Urlopy

§ 17. 1. Żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe udziela się urlopów okolicznościowych oraz w celu odwiedzenia rodziny.

2. Urlopów, o których mowa w ust. 1, udziela dowódca jednostki wojskowej.

§ 18. 1. Urlopu okolicznościowego udziela się na udokumentowany wniosek żołnierza rezerwy w razie

śmierci lub obłożnej choroby najbliższego członka rodziny albo w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach.

2. Urlopu okolicznościowego udziela się w wymiarze do 5 dni kalendarzowych.

§ 19. 1. Urlopu w celu odwiedzenia rodziny udziela się żołnierzom rezerwy odbywającym długotrwałe ćwiczenia wojskowe, z wyjątkiem ćwiczeń wojskowych, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 4.

2. Urlopu w celu odwiedzenia rodziny udziela się w wymiarze 3 dni kalendarzowych za każde 30 dni odbywania ćwiczeń wojskowych.

3. Urlop w celu odwiedzenia rodziny nie przysługuje w miesiącu, w którym udzielono żołnierzowi urlopu okolicznościowego.

Rozdział 5

Zwalnianie z ćwiczeń wojskowych

§ 20. 1. Żołnierzy rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych po upływie czasu ich trwania, określonego w karcie powołania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia wojskowe w trybie natychmiastowego stawiennictwa zwalnia się po upływie czasu niezbędnego do sprawdzenia gotowości mobilizacyjnej i bojowej jednostki wojskowej — w przypadku ćwiczeń, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 1, albo po ustaniu przyczyny ich powołania — w przypadku ćwiczeń, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 3.

§ 21. 1. Żołnierza rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem w razie:

1) uznania go ze względu na stan zdrowia:

a) za trwale lub czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej,

b) za niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju,

2) wystąpienia jednej z okoliczności, o których mowa w § 10 ust. 2.

2. Żołnierz rezerwy może być zwolniony z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem w razie:

1) śmierci lub obłożnej choroby najbliższego członka rodziny żołnierza, jeżeli udzielenie urlopu okolicznościowego w tym przypadku jest niewystarczające lub niecelowe,

2) zaistnienia innych szczególnie uzasadnionych okoliczności.

§ 22. Żołnierza rezerwy, który podczas odbywania ćwiczeń wojskowych przebywa na leczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej, zwalnia się z tych ćwiczeń w ostatnim dniu, w którym upływa czas ich trwania.

§ 23. Żołnierza rezerwy zwalnia z ćwiczeń wojskowych, zarówno przed, jak i po ich odbyciu, dowódca jednostki wojskowej.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 24. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 maja 1992 r. w sprawie odbywania ćwiczeń wojskowych przez żołnierzy rezerwy (Dz. U. Nr 45, poz. 202).

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *B. Komorowski*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lutego 2001 r. (poz. 118)

WZÓR

Miejscowość

Data.....

WNIOSEK O POWOŁANIE DO ODBYCIA ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH ŻOŁNIERZA REZERWY W TRYBIE OCHOTNICZYM

Ja, niżej podpisany
(stopień wojskowy, nazwisko i imię, imię ojca)

urodzony zamieszkały
(data i miejsce urodzenia, numer PESEL) (kod pocztowy, adres zamieszkania)

zwracam się do wojskowego komendanta uzupełnień w
(nazwa właściwego WKU)

o powołanie mnie do odbycia ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy w trybie ochotniczym.

Oświadczam, że:

1) posiadam:

— następującą kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej

.....
(wymienić kategorię zdrowia według książeczki wojskowej)

— wykształcenie

.....
(nazwa szkoły, wymienić zawód wyuczony i wykonywany)

— miejsce pracy

— znajomość języków obcych

(wymienić rodzaj języka i stopień znajomości)

— kwalifikacje specjalistyczne

(np. prawo jazdy, kurs spadochronowy)

2) nie spełniam warunków wymienionych w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lutego 2001 r. w sprawie ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy (Dz. U. Nr 13, poz. 118).

Jednocześnie wyrażam zgodę na powołanie mnie do odbycia ćwiczeń wojskowych bez uprzedniego zawiadomienia mnie o planowanym terminie tego powołania oraz przyjmuję do wiadomości, że pomimo niniejszego wniosku mogę nie zostać powołany do odbycia tych ćwiczeń, a wniosek ten zachowuje ważność przez okres 6 miesięcy.

.....
(czytelny podpis)